

Prædiken til Nytårsdag

Luk. 2, 21

*Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Lukas: Da otte dage var gået, og han skulle om-
skæres, fik han navnet Jesus, som han var blevet
kaldt af englen, før han blev undfanget i moders
liv. Lukasevangeliet 2,21*

*Åh Gud! Vær du min ånde
I dagens lyse bad
Og lær min sjæl at bede
At den kan blive glad. Amen!*
(Ole Sarvig)

Så fik vi givet vores tid og vores år et nyt navn og vi kan samles her på årets første dag. Som med alle nye navne skal vi nok lige vænne os til det, men bare vent; om ikke så længe, vil det føles som den mest naturlige ting i verden.

What's in a name! – Hvad betyder et navn! – siger Julie til Romeo. Og idét hun siger det ved vi, tilskuerne, allerede at navet betyder ALT. For Romeo og Julie betyder det døden, at den ene er født med ét navn, den anden med et andet.

Jesus har mange navne. I dag hører vi at de nybagte forældre giver deres lille dreng det navn, som englen fortalte Maria at han skulle bære: Jesus, Gud frelser. I Matthæusfortællingen siger englen til Maria at drengen skal hedde Immanuel, Gud med os. Gud med os eller Gud frelser – forskellen er må-

ske ikke så stor. Navnet siger noget om den, der bærer det. Og det navn, vi bruger, siger noget om vores forhold til den, vi taler til (eller om!). Tænk bare på moderne familier. Hvad skal man dog kalde hinanden? Skal man kalde mors nye mand for ”Far”? Og hvordan skal han omtales over for andre? Er han pap, bonus eller noget helt tredje? Skal man kalde sine forældre ved deres navn, som det engang var moderne? Eller er det kun noget teenagere gør for at markere afstand? Er der forskel på bedstemor og farmor?

Det betyder noget hvad vi kalder tingene. Derfor lægger alle forældre mange tanker og overvejelser i at vælge navn til deres børn. Navnet er slægt, historie, identitet. Navnet er også en lys, en tone og et udtryk. En varm lyd eller en kort og kontant lyd? Åbne vokaler eller lukkede? Alt det tænker forældre over, mere eller mindre bevidst.

Josef og Maria, de nybagte forældre, giver deres lille dreng navnet Jesus. Og når vi hører om det i dag har det sådan set ikke noget med nytår at gøre, selv om det passer fint ind i sammenhængen. Det jødiske nytår (rosh hashana) ligger på et helt andet tidspunkt. Nej, det er simpelthen del af den jødiske religiøse praksis, den jødiske lov om man vil, at et drengebarn skal omskæres på ottendedagen og i den forbindelse får givet sit navn. Sådan er det stadig inden for jødedommen, men for de kristne blev omskærelsen som bekendt afløst af dåben. Forbindelsen til navnet er der stadigvæk. Men hvor omskærelsen markerer at man tilhører det

jødiske folk, så er dåben egentlig udtryk for det modsatte, sådan som vi hører Paulus sige det: Dåben markerer at man hører noget til, som nedbryder alle skel mellem folkeslag, mellem sociale kasser og mellem mænd og kvinder. Derfor er dåben også et pagtstegn, som kan bæres af alle uden forskel i modsætning til omskærelsen, der af indlysende grunde er et tegn, som kun drengebørn kan bære. Navnet Jesus og navnet Josva har omtrent samme betydning, og Josva var netop ham der fik Jerikos mure til at falde. Nu er det en anden form for mure, der skal bringes til fald. Det er ikke gjort én gang for alle, det gøres hver gang, vi kalder Jesus ved navn, hver gang vi samles i hans navn.

Alle Jesus’ mange navne siger noget om, hvem han er. Når Jesus kaldes for Davids søn”, så anerkender man at han tilhører kongeslægten. Blandt hans andre navne er både ”Guds søn” og ”Menneskesønnen”. Jesus kaldes også Kristus eller Messias; begge dele betyder ”den salvede”, altså den, der er salvet til at være konge. Og sådan kunne man blive ved.

Det betyder noget, hvad vi kalder tingene. Men der er også en modsatrettet sandhed i det. For nok så mange ord, kan trods alt ikke ændre virkeligheden hvis ikke der er ånd, hjerte og vilje med. Vi ser det i betegnelserne for sindslidende- Idiot, åndssvag, evnesvag – ordene må hele tiden skiftes ud, fordi virkeligheden bagved ikke ændrer sig, nemlig den virkelighed at vi som samfund og som fællesskab har mere end svært ved at rumme disse mennesker og få øje på andet

end deres sygdom. Vi ser det i kærlighedsforhold, hvor ”skat” eller ”nuser” eller ”lillemor” eller hvad folk nu finder på at kalde hinanden, er blevet ord tomme for indhold og ingen længere finder nogen kærlighed i ordene.

Sådan kan det også gå med alle vores navne til vores frelser. Jesus Kristus, den opstandne Herre og Frelser. Det kan blive tomme floskler og stivnede former, hvis ikke Ånden og hjertet er med i det. En præst (jeg siger ikke navnet!) høstede for nogle år siden stor opmærksomhed på at sige at han ikke tror på opstandelsen. Men at sige sådan er at gøre Jesu navn til en tom floskel. Det, vi er nødt til at tale om er *hvordan* han er opstanden. Hvordan skal det forstås? Hvad betyder det? For hvis først Jesu navn bliver tomt, så er der ingen tro. Vi i Guds kirke på jorden kan kun bede om at den, der er ramt af sådan en troskrise må komme igennem den. At Ånden må komme til anfægtede på ny, som den gjorde i dåben. Ånd må der til! Det er tomt at kalde Jesus for ”frelser”, hvis ikke Ånden kommer til og lærer mig i hjertet at han også er frelser *for mig*. Det er meningsløst at kalde Kristus for Herre, hvis ikke Ånden kommer til og lærer mig i hjertet at han også er Herre i *mit* liv. Det er ikke nok at tale om den opstandne hvis ikke Ånden kommer til og lærer mig i hjertet at han også er opstanden i dag, i det liv, som jeg lever lige nu. Når vi om lidt skal holde altergang så er det i nutid. Det er den opstandne Herre og frelser som lige nu giver sit legeme og blod til os, for at vi, altså ikke nogen fromme kristne engang i Paulus’ dage, men vi, som

er her lige nu, skal blive én krop i ham; at vi skal være Kristi krop i verden. At alt det, som evangelierne fortæller at Kristus bragte til verden skal *vi* nu bringe ind i verden: Tilgivelse, lindring, kærlighed og forsoning.

Dét er opstandelsestro og med den går vi ind i det nye år. Kristus bliver til når vi samles i hans navn.

Derfor lov og tak og evig ære være dig vor Gud, Fader, Søn og Helligånd,
Du som var, er og bliver én sand treenig Gud,
Højlovet fra første begyndelse,
Nu og i al evighed. Amen

Redaktion

Sognepræst
Adam Garff
Gentofte Kirke
adg@km.dk

Sognepræst
Andreas Riis Damgaard
Præstevang Kirke
Hillerød
ard@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvig.dk
– hvor man også
kan tilmelde sig
elektronisk nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Farvergade 27
1463 København K
Telefon 4193 9000
vartov@vartov.dk

Julie Damlund
Taksigelseskirken

Salmer (Den Danske Salmebog):
712 Vær velkommen
103 Barn Jesus
716 Guds godhed
122 Den yndigste rose
118 Julen har englelyd